

ZWIĄZEK SYBIRAKÓW

ZARZĄD GŁÓWNY

Komunikat
1/157

Warszawa 2026

**Szanowni P.T. Prezesi Oddziałów i Kół
prosimy o zaznajamianie z treścią Komunikatu
wszystkich członków Zarządu i Związku**

Redakcja: Marian Boczar

Projekt okładki:

Katarzyna Boczar

Copyright © by Związek Sybiraków Zarząd Główny 2025

e-mail: biuro@sybiracyzg.pl

**Szanowni Państwo
z relacjami na bieżąco można zapoznać się
na stronie internetowej Zarządu Głównego Związku
Sybiraków www.sybiracyzg.pl
jak również na profilu społecznościowym Facebook Zarząd
Główny Związku Sybiraków**

ISSN 1508-0676

Publikacja internetowa bez nakładu papierowego

Związek Sybiraków Zarząd Główny
00-021 Warszawa, ul. Chmielna 15 lok. 108, tel. 22 827 93 71
Konto bankowe PKO BP S.A. I O/Warszawa
Nr 85 1020 1013 0000 0502 0149 8617

Szanowni Państwo
w Państwa ręce oddajemy wersję internetową
„KOMUNIKATU”.

Ten i kolejne numery będą tylko
w formie elektronicznej i publikowane na stronie
internetowej Zarządu Głównego Związku
Sybiraków pod adresem: **www.sybiracyzg.pl**

**Relacje z uroczystości nadal można przysyłać
do biura Zarządu Głównego
biuro@sybiracyzg.pl**

Wspieranie działań archiwalnych 2024

Rok 2025 to kolejny rok, w którym dzięki dofinansowaniu Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych Związek Sybiraków Zarząd Główny może realizować zadanie opracowania i udostępnienia kwestionariuszy członków ZS.

Dotacja „Wspieranie działań archiwalnych 2025” pozwoli na zwiększenie dostępu do zbioru o kolejne 10 tys. kwestionariuszy. Obecnie trwają intensywne prace nad wprowadzaniem opracowanych jednostek archiwalnych do Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej oraz Otwartego Systemu Archiwizacji – dwóch systemów, które służą inwentaryzacji materiałów archiwalnych.

Zapraszamy do odwiedzania archiwum Związku Sybiraków oraz przeglądania naszych zbiorów online, które udostępniamy na portalu Zbiory Społeczne pod adresem

https://zbioryspoleczne.pl/archiwa/PL_1071?tab=resource

Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

ARCHIWA
PAŃSTWOWE

KOMUNIKAT

Zarząd Główny Związku Sybiraków wybrany na X Krajowym Zjeździe

WYKAZ CZŁONKÓW ZARZĄDU GŁÓWNEGO (2026–2030)

	Imię i nazwisko	Oddział
1.	Kordian Borejko Prezes	Gdańsk
2.	Wanda Kościuczuk Sekretarz Generalny	Białystok
3.	Czesław Żukowski Skarbnik	Elbląg
4.	Adam Mitelsztet Wiceprezes	Wałbrzych
5.	Ryszard Janosz Wiceprezes	Wrocław
6.	Jarosław Trościanko Wiceprezes	Jelenia Góra
7.	Helena Bieniakonska -Żak Członek Prezydium	Warszawa
8.	Marian Marek Macutkiewicz Członek Prezydium	Poznań

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

9.	Teresa Dydykało	Olsztyn
10.	Jolanta Hryniewicka	Białystok
11.	Małgorzata Kalańska	Katowice
12.	Wacław Mandryk	Zielona Góra
13.	Antoni Ratowt	Gorzów Wielkopolski
14.	Eugeniusz Tyszer	Kielce
15.	Zofia Wojewnik	Szczecin

Główna Komisja Rewizyjna

	Imię i nazwisko	
1.	Mirosław Zengiel	Przewodniczący
2.	Joanna Lacel	Zastępca Przewodniczącego
3.	Felicja Melon	Sekretarz
4.	Ryszard Greszczyk	Członek
5.	Wojciech Szabliński	Członek

Obchody rocznicy pierwszej deportacji Polaków na Sybir w Oddziale Łomża

W dniu 8 lutego w Podgórzu odbyła się uroczystość upamiętniająca 86. rocznicę pierwszej masowej deportacji Polaków na Sybir. Tradycyjnie uroczystość rozpoczęła się Mszą świętą w intencji Zesłańców. Następnie uczestnicy udali się przed Pomnik Sybiraka gdzie został odśpiewany przez chór strażaków Hymn. Nastąpiło złożenie kwiatów i zapalonych zniczy przez parlamentarzystów, władze samorządowe, przedstawicieli wojska, organizacji pozarządowych, Sybiraków z rodzinami i mieszkańców Podgórza. Pomnik w Podgórzu jest poświęcony tym, którzy tam zostali i tym, którzy powrócili i dziś już ostatkiem sił dobiegają mety. Tablice z nazwiskami mieszkańców, fragment torów, przypominają o tym co dotknęło mieszkańców powiatu łomżyńskiego. Dalsza część uroczystości odbyła się w bibliotece, tam odbyła się projekcja filmu o wywózce mieszkańców Podgórza na Syberię. Spotkanie prowadziła pani Teresa Dzięgielewska z IPN. Uroczystość była okazją do wręczenia OHS dla osób wspierających Sybiraków. Wyróżnienie otrzymali: Pan Adam Komorowski – Senator, Pan Arkadiusz Obrycki –brygadier MSP w Łomży, Pani Bożena Zawadzka – nauczycielka, córka Sybiraka, Pan Sylwester Zawadzki – Starszy Cechu w Łomży. Po wręczeniu wyróżnień odbyła się prezentacja kroniki z 36-letniej działalności Związku Sybiraków Oddział Łomża. To kolejny Znak Pamięci, który pozostawiamy potomnym dzięki ogromnemu zaangażowaniu i determinacji pni Prezes Danuty Komorowskiej przy współpracy Prezesa Koła Łomża i Rzecznika Prasowego Niny Żyłko. Pani Prezes zbierała materiały, pozyskiwała sponsorów. Swoją czas

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

dzieliła między szkołą, rodziną i biurem. Kronika zawiera 350 stron na kredowym papierze, kolorowe zdjęcia i piękną obwolutę. Dzięki wsparciu sponsorów udało się wydrukować 150 egzemplarzy – koszt 22 tys. złotych. Podczas uroczystości pierwsze egzemplarze wręczono sympatykom Związku i darczyńcom. Kronikę można nabyć w biurze Oddziału Związku koszt (120 złotych).

Warto też nadmienić, że w dniu 10 lutego w Łomży i w Kolnie odbyły się uroczystości związane z 86. rocznicą wywózki, poprzedzona Mszą Świętą w intencji Sybiraków, przed Pomnikami delegacje złożyły kwiaty i zapalone znicze.

Opracowała: **Nina Żylko**

Setne urodziny Pana Zbigniewa Pieńkowskiego – Sybiraka

W dniu 8 lutego w Muzeum Przyrody w Dworze Lutosławskich w Drozdowie odbyła się uroczystość z okazji jubileuszu setnej rocznicy urodzin Sybiraka Zbigniewa Pieńkowskiego artysty – scenografa - tancerza. Pan Zbigniew zanim został tancerzem przeżył gehennę wywózki z matką i trójką młodszego rodzeństwa w stepy Kazachstanu.

To niezwykła osobowość, którego życie mogłoby służyć za świat pięknego hollywoodzkiego filmu powiedziała wicestarosta Anna Gawrych. Przez godzinę siostra pana Zbigniewa dr Danuta Pieńkowska wieloletni Prezes Związku Sybiraków Oddział Łomża opowiadała o swoim bracie. Dzięki jego opiece przetrwali zsyłkę. Dzieje dzielnego Drozdowiaka to praca między innymi w Teatrze Wielkim w Warszawie, ZPIT i AGH Krakus, prowadzenie regionalnych zespołów folklorystycznych i 50 wyjazdów z występami za granicę w epoce PRL. Jego występ w Teatrze Bolszoi w Moskwie oglądał na początku lat 50 -tych Stalin!!! a dwie dekady później Edward Gierek. Na spotkanie z okazji setnej rocznicy urodzin przybyli z czerwonymi różami nauczyciele ze szkoły nr 5 w Łomży i delegacja Sybiraków. Na zakończenie siostra Pana Zbigniewa zaprosiła gości na herbatkę.

Opracowała: **Nina Żylko**

Spotkanie opłatkowe Stowarzyszenia Pamięci Zesłanych na Sybir w Nowym Sączu.

W dniu 10 stycznia 2026 r., jak co roku, odbyło się spotkanie opłatkowe Stowarzyszenia Pamięci Zesłanych na Sybir. Uroczystość zgromadziła członków Stowarzyszenia oraz zaproszonych gości. Spotkanie rozpoczęło wspólną modlitwą, którą poprowadził ksiądz Paweł Przybyło, uczący religii w Zespole Szkół Nr 2 im. Sybiraków. Następnie uczestnicy wspólnie śpiewali kolędy, podtrzymując tradycję bożonarodzeniowych spotkań i tworząc atmosferę jedności oraz refleksji.

Szczególnym momentem wydarzenia było uczczenie 80. urodzin Prezesa Związku Sybiraków, Pana Kazimierza Korczyńskiego. Jubilatowi złożono serdeczne życzenia, dziękując za wieloletnią działalność, zaangażowanie oraz troskę o pielęgnowanie pamięci o losach zesłańców na Sybir. Spotkanie przebiegło w ciepłej i podniosłej atmosferze, sprzyjającej wspomnieniom i wzajemnej życzliwości.

Tekst i foto: **Renata Górka**

KOMUNIKAT

Relacja z uroczystego spotkania Wojewódzkiej Rady Kombatantów przy Wojewodzie Podlaskim

W dniu 12 stycznia 2026 roku odbyło się uroczyste spotkanie zorganizowane przez Wojewódzką Radę Kombatantów i Osób Represjonowanych przy Wojewodzie Podlaskim. Wydarzenie miało miejsce w restauracji Venessa, gdzie zgromadzili się wszyscy zaproszeni goście, przedstawiciele środowisk kombatanckich, władz samorządowych i rządowych, duchowieństwa, służb mundurowych oraz instytucji oświatowych.

Uroczystość rozpoczęła się wyjątkowym koncertem kolęd w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa. Część artystyczną prowadziła dyrektor szkoły, pani Renata Frankowska, która w niezwykle umiejętny i poruszający sposób łączyła tradycyjne kolędy z refleksjami odnoszącymi się do aktualnych wydarzeń oraz wartości patriotycznych i historycznych. Występ młodzieży spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem i został nagrodzony gromkimi brawami.

Po zakończeniu części artystycznej głos zabrała przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Kombatantów, pani Jolanta Hryniewicka, która serdecznie powitała wszystkich zgromadzonych, wymieniając gości z imienia i nazwiska. Szczególne słowa powitania skierowała do wicewojewody podlaskiego Michała Gąsowskiego oraz wiceprezydenta miasta Marka Masalskiego. Powitała również przedstawicieli duchowieństwa, Sybiraków, kombatantów, reprezentantów służb mundurowych, dyrektorów szkół oraz pozostałych uczestników uroczystości, podkreślając, że wita wszystkich zgodnie z ich godnością i pełnioną funkcją.

W dalszej części spotkania głos zabrali wicewojewoda Michał Gąsowski oraz wiceprezydent Marek Masalski. W swoich wystąpieniach obaj podkreślali niezwykle istotną rolę kombatan-tów w historii Polski oraz wagę przekazywania wiedzy historycznej i patriotycznych wartości młodemu pokoleniu. Złożyli również zebrany serdeczne życzenia noworoczne na rok 2026.

W krótkim przemówieniu przewodnicząca Rady ponownie zwróciła uwagę na wiodącą rolę kombatan-tów w walce o niepodległość Ojczyzny, ich poświęcenie oraz nieustanne zaangażowanie w kultywowanie pamięci historycznej i przekazywanie zdobytych doświadczeń kolejnym pokoleniom Polaków.

Szczególnie uroczystym momentem spotkania była ceremonia wręczenia odznaczeń. Wicewojewoda Michał Gąsowski odczytał decyzję o nadaniu Państwowego Odznaczenia „Pro Patria”, po czym udekorował nim panią Agnieszkę Cybulską oraz pana Jana Ignatowicza.

Następnie odbył się ceremonia wręczenia odznaczeń przyznanych przez Prezesa Zarządu Głównego Związku Sybiraków. Złotą Odznaką „Zasłużony dla Związku Sybiraków” uhonorowani zostali: Marzena Ciruk, Cezary Rutkowski, Jakub Kisło, natomiast Honorową Odznakę Sybiraka otrzymał Mateusz Ziemblicki.

Po zakończeniu dekoracji przewodnicząca Jolanta Hryniewicka złożyła wszystkim odznaczonym serdeczne gratulacje, a następnie poprosiła księdza Józefa Kozłowskiego, kapelana Sybiraków, o poświęcenie przygotowanych pokarmów.

Uroczystość zakończyła się wspólnym spotkaniem w miłej, serdecznej atmosferze, sprzyjającej rozmowom i ożywionym dyskusjom. Był to czas integracji, wymiany doświadczeń oraz lepszego

wzajemnego poznania się uczestników, co doskonale wpisało się w ideę spotkania i jego podniosły, wspólnotowy charakter.

Tekst: **Jolanta Hryniewicka**

8. Bieg Pamięci Sybiru w Białymstoku

Staraniem Muzeum Pamięci Sybiru i Fundacji Białystok Biega zorganizowana została uroczystość w dniu 7 lutego 2026 roku upamiętniająca losy i cierpienia Polaków deportowanych na Sybir i do Kazachstanu w lutym 1940 roku. Spotkaliśmy się w tym dniu w lesie Turczyńskim na pograniczu Białegostoku i Kleosina.

W niesamowitej aurze, w sypiącym śniegu odbył się 8. Bieg Pamięci Sybiru.. Wzięło w nim udział 1200 uczestników, a jeszcze więcej było zgłaszających się wirtualnie. Trasa była przewidziana na 5 i 10 km, a w drodze były inscenizacje dotyczące życia Zesłańców. Pierwszym akcentem był wagon, którym Zesłańcy byli deportowani na wschód. Drugim elementem było pierwsze powitanie przez oprawców na „nieludzkiej ziemi” - rozlegające się groźne głosy, trzecim przystankiem była niewolnicza praca przy wyrębie lasu. Oddaniem hołdu zesłańcom była aleja zapalonych zniczy.

Zabierając głos profesor Wojciech Śleszyński, Dyrektor Muzeum Pamięci Sybiru stwierdził, że warunki są takie jak, w nocy z 9 na

10 lutego 1940 roku. Apelował do wszystkich uczestników o ostrożność i zachowanie szczególnej uwagi na trasie biegu.

Głos zabrała również Jolanta Hryniewicka, prezes Oddziału Związku Sybiraków, podkreślając, że dzisiejszy bieg jest uhonorowaniem tysięcy Polaków, którzy w latach 40. i 50. XX wieku zostali wywiezieni na Sybir oraz do Kazachstanu. Z radością zaznaczyła, że pamięć o Sybirakach przetrwała, a wśród uczestników znajdują się potomkowie zesłańców i ma nadzieję, że ich historia będzie przekazywana następnym pokoleniom. Następnie wystąpił Grzegorz Kuczyński, prezes Fundacji Białostok Biega. Podziękował wszystkim uczestnikom biegu, zwracając uwagę na ogromny zasięg wydarzenia. Jak podkreślił, organizatorzy otrzymują informacje o udziale w biegu wirtualnym z różnych stron świata - między innymi z Wiednia, Berlina, Stanów Zjednoczonych oraz Wielkiej Brytanii. Wyraził radość, że wszystkich łączy ta sama idea pamięci i hołdu dla zesłańców.

Po zakończeniu biegu nastąpił uroczysty moment dekoracji zwycięzców. Nagrodzeni zostali także najstarsi oraz najmłodszy uczestnik wydarzenia. Cała uroczystość przebiegała w niezwykle podniosłej i wzruszającej atmosferze. Sybiracy z wdzięcznością podkreślali, że ich losy nie zostały zapomniane.

Opracowała: **Jolanta Hryniewicka**

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

Obchody rocznicy pierwszej deportacji Polaków na Sybir w Oddziale Łomża

W dniu 8 lutego w Podgórzu odbyła się uroczystość upamiętniająca 86. rocznicę pierwszej masowej deportacji Polaków na Sybir. Tradycyjnie uroczystość rozpoczęła się Mszą świętą w intencji Zesłańców. Następnie uczestnicy udali się przed Pomnik Sybiraka gdzie został odśpiewany przez chór strażaków Hymn. Nastąpiło złożenie kwiatów i zapalonych zniczy przez parlamentarzystów, władze samorządowe, przedstawicieli wojska, organizacji pozarządowych, Sybiraków z rodzinami i mieszkańców Podgórza. Pomnik w Podgórzu jest poświęcony tym, którzy tam zostali i tym, którzy powrócili i dziś już ostatkiem sił dobiegają mety. Tablice z nazwiskami mieszkańców, fragment torów, przypominają o tym co dotknęło mieszkańców powiatu łomżyńskiego.

Dalsza część uroczystości odbyła się w bibliotece, tam odbyła się projekcja filmu o wywózce mieszkańców Podgórza na Syberię. Spotkanie prowadziła pani Teresa Dziegielewska z IPN. Uroczystość była okazją do wręczenia OHS dla osób wspierających Sybiraków. Wyróżnienie otrzymali: Pan Adam Komorowski - Senator, Pan Arkadiusz Obrycki –brygadier MSP w Łomży, Pani Bożena Zawadzka – nauczycielka, córka Sybiraka, Pan Sylwester Zawadzki - Starszy Cechu w Łomży. Po wręczeniu wyróżnień odbyła się prezentacja kroniki z 36-letniej działalności Związku Sybiraków Oddział Łomża. To kolejny Znak Pamięci, który pozostawiamy potomnym dzięki ogromnemu zaangażowaniu i determinacji pni Prezes Danuty Komorowskiej przy współpracy Prezesa Koła Łomża i Rzecznika Prasowego Niny Żyłko. Pani

Prezes zbierała materiały, pozyskiwała sponsorów. Swoją czas dzieliła między szkołą, rodziną i biurem. Kronika zawiera 350 stron na kredowym papierze, kolorowe zdjęcia i piękną obwolutę. Dzięki wsparciu sponsorów udało się wydrukować 150 egzemplarzy - koszt 22 tys. złotych. Podczas uroczystości pierwsze egzemplarze wręczono sympatykom Związku i darczyńcom. Kronikę można nabyć w biurze Oddziału Związku koszt (120 złotych).

Warto też nadmienić, że w dniu 10 lutego w Łomży i w Kolnie odbyły się uroczystości związane z 86. rocznicą wywózki, poprzedzona Mszą Świętą w intencji Sybiraków, przed Pomnikami delegacje złożyły kwiaty i zapalone znicze.

Opracowała: **Nina Żylko**

© Fot. Sylwester Nicewicz

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

86. rocznica lutowej deportacji Polaków na Sybir w 1940 r. - Białystok

W rocznicę tego tragicznego wydarzenia zebraliśmy się przy pomniku Nieznanego Sybiraka, przy kościele pw. Ducha św., w ciszy i skupieniu. Z uderzeniem godz. 12.00 rozpoczęła się uroczystość poprzedzona modlitwa ks. Józefa Kozłowskiego – kapelana Sybiraków.

Po wprowadzeniu w temat zgromadzenia nastąpiła ceremonia składania wieńców i zapalonych zniczy. Na uroczystości obecni byli: Wicewojewoda Podlaski Paweł Krutul, zastępcy Prezydenta

Miasta Rafał Rudnicki i Tomasz Klim, władze samorządowe, przedstawiciele IPN, Sybiracy i mieszkańcy Białegostoku.

Następnie delegacje udały się przed obelisk przy ul. Traugutta – miejsca skąd odjeżdżały transporty z Zesłańcami na wschód, w głąb Związku Sowieckiego, gdzie również złożono kwiaty i zapalone znicze. Modlitwa ks. bp Henryka Ciereszko pogłębiła tragizm tych wydarzeń.

Przed pomnikiem Bohaterskiej Matki Sybiraczki, w modlitwie oddaliśmy hołd Ofiarom zesłań, które były wywiezione tylko dlatego, że byli Polakami i walczyli w zwycięskiej wojnie 1920 r. W tym samym dniu, o godzinie 17.00 na torach, przy Muzeum Pamięci Sybiru zapłonęło symboliczne światło, oddając hołd wszystkim tym, którzy w mroźną lutową noc zastali oderwani od swoich bliskich, stłoczeni w bydlęcych wagonach i wywiezieni na „niehumanitarną ziemię” bez nadziei na dalszy los.

Podczas uroczystości odczytano fragment wspomnień Sybiraków przypominając ich przeżycia w sowieckich łagrach i będących ofiarami tych wydarzeń.

W ten sposób oddaliśmy hołd Ofiarom sowieckich represji oraz wszystkim, których los został naznaczony syberyjską tułaczką.

Białostoccy Sybiracy są usatysfakcjonowani, że ich tragiczny los nie został zapomniany i pozostanie w pamięci przyszłych pokoleń.

Opracowała: **Jolanta Hryniewicka**

W Rogoźnie uczcili pamięć Ofiar deportacji na Sybir

10 lutego w Rogoźnie odbyły się uroczyste obchody upamiętniające Ofiary pierwszej deportacji Polaków na Sybir, dokonanej przez władze sowieckie w 1940 roku. Przed pomnikiem poświęconym ofiarom Sybiru i Katynia zgromadzili się Sybiracy, przedstawiciele władz samorządowych, duchowieństwo, młodzież szkolna, harcerze oraz mieszkańcy, którym bliska jest historia zesłańców.

Uroczystość rozpoczęła się chwilą ciszy i zadumy. Oddano hołd tysiącom kobiet, mężczyzn i dzieci brutalnie wyrwanych nocą z domów, skazanych na nieludzką tułaczkę, głód i cierpienie tylko dlatego, że byli Polakami. Podkreślano, że choć celem deportacji było złamanie ducha narodu, pamięć i godność zesłańców przetrwały.

Po odegraniu Hymnu Państwowego delegacje złożyły wiazanki kwiatów przed pomnikiem ofiar Sybiru i Katynia. Następnie uczestnicy obchodów udali się do Restauracji „Za Jeziorem”, gdzie odbyła się dalsza, oficjalna część uroczystości.

Podczas spotkania wprowadzono poczet sztandarowy i odśpiewano hymn Sybiraków. Prowadzący przywitał zgromadzonych gości, w szczególności Sybiraków oraz ich rodziny, członków i sympatyków Koła Związku Sybiraków Rogoźno–Wągrowiec oraz prezesa zarządu pana Włodzimierza Sadłowskiego. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. burmistrz Rogoźna Łukasz Zaranek, przedstawiciele władz samorządowych z Wągrowca, radni, duchowieństwo dekanatu rogozińskiego, dyrektorzy szkół, nauczyciele, uczniowie, harcerze i reprezentanci organizacji społecznych.

W imieniu prezesa Koła okolicznościowe przemówienie odczytała jego wnuczka, Emilia Nizińska. Uczestnicy uczcili minutą ciszy pamięć wszystkich ofiar deportacji, a w szczególny sposób zmarłych w ubiegłym roku członków Koła – śp. Henryka Starczaka oraz śp. Adeli Bąk.

W programie znalazł się również poruszający występ artystyczny przygotowany przez uczniów Szkoły Podstawowej im. Józefa Wybickiego w Parkowie.

Ważnym punktem uroczystości było wręczenie odznaczeń osobom i instytucjom szczególnie zasłużonym w pielęgnowaniu pamięci o losach Zesłańców Sybiru. Odznaką Honorową za Zasługi dla Związku uhonorowano Szkołę Podstawową nr 3 im. Powstańców Wielkopolskich w Rogoźnie oraz pana Adama Kreajniaka. Złotą Odznaką Honorową otrzymała pani Grażyna Bąk, natomiast Srebrną Odznaką Honorową – pani Natalia Pietrowiak.

Na zakończenie podkreślono, że pamięć o zesłańcach Sybiru jest moralnym obowiązkiem kolejnych pokoleń. Uroczystość była nie tylko wspomnieniem tragicznych wydarzeń sprzed lat, ale także wyrazem troski o zachowanie prawdy historycznej i przekazywanie jej młodszemu pokoleniu.

Pamiętamy!!! 10.02.2026 Warszawscy Sybiracy – 86 rocznica masowych deportacji ...

10 lutego 2026 r. uczylimy 86. rocznicę pierwszej masowej deportacji Polaków na Sybir. W nocy z 9 na 10 lutego 1940 roku rodziny nasze zostały niespodziewanie i brutalnie zabrane ze swoich domów i wywiezione w głąb Związku Sowieckiego – w bydłych wagonach, w nieludzkich warunkach w głodzie i strachu.

My, jeszcze żyjący (wtedy dzieci) znamy te rodzinne losy, opowieści, zdjęcia, wspomnienia i ból, który trwa przez pokolenia.

Wielu Sybiraków nie było dane wrócić o do Ojczyzny, ale ich pamięć żyje w nas.

Dziś spotykamy się kolejny raz na Cmentarzu Powązki Wojskowe w kwaterze Sybiraków (C15- przyznanej Sybirakom w 1938 r.) przy Symbolicznej Mogile Sybiraków, przed pomnikiem Golgoty Wschodu, by czcić pamięć o masowych wywózkach z Kresów Wschodnich wszystkich zesłańców Sybiru. Pamiętamy o ich cierpieniu, odwadze i niezłomności.

Ta deportacja nie była przypadkowa; była starannie przygotowana i objęła rodziny leśników, policjantów, osadników wojskowych, nauczycieli, urzędników państwowych. Wywiezieni tylko za to, że byli Polakami. Zabrano ich bez wyroku sądowego, decyzją polityczną... Często głowy rodzin były już osądzone i zesłane odrębnie. Umieszczono ich w specjalnie utworzonych „specpasiołkach”.

Uroczystość rozpoczęła się odegraniem Hymnu Sybiraków, po którym prezes Oddziału Warszawskiego Związku Sybiraków zabierając głos, podkreślił w krótkich słowach znaczenie naszych spotkań w tym miejscu przypominając gehennę naszych rodzin.

Asystę wojskową zapewniali uczniowie Liceum Ogólnokształcącego im. mjr K. M. Radziwiłła z Komornicy pod opieką Marcina Gogolewskiego.

W dalszej części uroczystości odbyła się część modlitewna celebrowana przez księdza Kanonika Jacka Laskowskiego, który wspominając okoliczności tamtych zdarzeń, zwrócił uwagę na konieczność przekazywania pamięci o tamtych wydarzeniach młodemu pokoleniu.

Po słowie wstępnym modliliśmy się za tych, którym nie dane było wrócić do kraju, za tych którzy już odeszli oraz za jeszcze żyjących.

Po zakończeniu oficjalnej części uroczystości zgromadzeni Sybiryacy i młodzież stanęli do wspólnego zdjęcia. Mimo mroźnej aury atmosfera spotkania i uroczystości była ciepła i sympatyczna.

Opracował: **Leon Zujko**

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

Sybiracy w Szkole Podstawowej im. Sybiraków w Białymstoku

W dniu 13 lutego, jak co roku, w rocznicę pierwszej masowej deportacji Polaków na Sybir w lutym 1940 roku, społeczność Szkoły Podstawowej im. Sybiraków spotkała się, aby uhonoro-
wać pamięć i wspomnieć losy zesłańców Sybiru.

Po uroczystym powitaniu gości przez dyr. Szkoły Izabelę Grzyb-
owską, odśpiewano Hymn Państwowy oraz Hymn Sybiraków,
co nadało wydarzeniu podniosły i uroczysty charakter.

Prowadzący spotkanie uczniowie w sposób bardzo czytelny
i rzetelny przedstawili gehennę zesłańczą Polaków. Prezentowane
informacje multimedialne doskonale korespondowały z ich rela-
cją, potęgując przekaz i ułatwiając odbiorcom zrozumienie skali

tragedii. Szczególnie poruszającym momentem był recytowany
wiersz „Pociąg”, autorstwa ucznia tej szkoły. Utwór w sugestyw-
ny sposób zobrazował niewyobrażalną tragedię ludzi brutalnie
oderwanych od rodzinnych domów i wtłoczonych do bydlęcych
wagonów. Treść wiersza przywołała bolesne wspomnienia po-
dróży na wschód, w głąb Związku Sowieckiego, zwłaszcza wśród
obecnych na uroczystości Sybiraków. Następnie uczniowie
zaprezentowali taniec symbolizujący podróż wagonem. Występ
treściowo współgrający z recytowanym wierszem, wywarł
ogromne wrażenie na widzach i został nagrodzony długimi
brawami. Wykonana ballada Bułata Okudźawy, przez byłą wy-
chowankę szkoły, przywołała refleksje na temat losu i życia
człowieka.

Uroczystość swoją obecnością uświetnili przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej, Muzeum Pamięci Sybiru oraz Sybiracy. Ich udział podkreślił rangę wydarzenia i nadał mu szczególnie podniosły charakter.

Opracowała: **Jolanta Hryniewicka**

Kolejny VIII, czwarty we Wrocławiu, Bieg Pamięci w lesie Osobowickim

BIEG PAMIĘCI SYBIRU - to ogólnopolska, zimowa impreza sportowo-historyczna organizowana od 2019 roku (pierwotnie w Białymstoku), mająca na celu uczczenie Polaków deportowanych na Sybir przez ZSRR. Bieg odbywa się w lutym, w rocznicę pierwszej masowej deportacji z 10 lutego 1940 r..

Wydarzenie łączy sport z edukacją historyczną, m.in. poprzez akcję "Biegnę dla Sybiraka".

Historia i kluczowe informacje:

Geneza: Bieg upamiętnia 4 masowe wywózki Polaków na Syberię, Kazachstan i inne "niehumanitarne ziemie", z których pierwsza rozpoczęła się 10 lutego 1940 r..

Charakter: To nie tylko bieg sportowy (zazwyczaj na 5 km), ale przede wszystkim gest pamięci i hołd dla sybirackich rodzin.

Lokalizacje: Impreza odbywa się w Białymstoku (Las Turczyński) oraz od 2023 roku we Wrocławiu (Las Osobowicki), który stał się domem dla wielu ocalałych Sybiraków.

Akcja „Biegnę dla Sybiraka”: Uczestnicy często biegną z numerem startowym zawierającym personalia konkretnego Sybiraka lub Sybiraczki, a historie sybirackich rodzin są publikowane w ramach projektu.

Organizatorzy: Współorganizatorami są m.in. Muzeum Pamięci Sybiru, Centrum Historii Zajeżdźnia we Wrocławiu, Golgota Wschodu i Fundacja Białystok Biega.

Organizatorami 1-go Biegu Pamięci Sybiru jest: Muzeum Pamięci Sybiru /dyr. prof. Wojciech ŚLESZYŃSKI/ oraz Fundacja Białystok Biega /prezes Grzegorz KUCZYŃSKI/.

Dzisiaj, 21.02.2026 r. w 8-Biegu Pamięci Sybiru we Wrocławiu, obok ww. instytucji Organizatorem było: Centrum Historii Zajeżdźnia /prezes dr Andrzej JERIE/.

Przed 17.00 – Organizatorzy zabezpieczyli nie tylko wszystko co jest niezbędne dla Sportowca, zaproszonych Gości i Obserwatorów, a nawet Kibiców. Do STARTU – przygotowało się 424 BIEGACZY, w różnym wieku i z różnymi możliwościami pokonania dystansu... 5 km.

Sportowcy, właśnie ze względu na możliwości zostali podzieleni na 5 grup o podobnym czasie pokonania dystansu. W piątej grupie były osoby, które nie mogły biegać ale maszerować i co ciekawe pokonali dystans w ciągu nie spełnia 60 minut!

Jesteśmy w rejonie stadionu w Lesie Osobowickim. Tutaj jest całkowite zabezpieczenie, pod względem higieny, zdrowia /sanitarki/, ogrzania, nabrania sił, itp.

Zwycięzcami BIEGU PAMIĘCI SYBIRU... byli wszyscy Uczestnicy /424 osoby/. Od najstarszej do najmłodszej, od tej co przebiegła do tej co przeszła ...Miałem zaszczyt, razem z dwoma kolegami dekorować Uczestników medalami ...był to miły mo

ment...!, który dawał przeżycie dla obu osób... Były osoby zmęczone, ale radosne... Zadowoleni, że osiągnęły już metę, z radosnym uśmiechem i z łezką w oku ... Lecz wszyscy z radością ... odbierały Medal!

Dziękuję również Pani Anno za wspianą Uroczystość ku czci PAMIĘCI tych - co jeszcze jesteśmy, a głównie tych co zostali na zawsze na SYBIRZE!

Wspaniała uroczystość, dzięki zaangażowaniu Organizatorom z Białegostoku i Wrocławia, a szczególnie dzięki Uczestnikom ... było Ich najwięcej niż w poprzednich 3 biegach! Wszystkim należą się brawa i słowa podziękowania...

Dlatego też drodzy Sybiracy czytamy i przekazujemy, jednocześnie zachęcamy nasze dzieci, wnuki a nawet prawnuki do udziału w BIEGU PAMIĘCI SYBIRU. Może być nawet szybszy marsz ... dla PAMIĘCI i własnego ZDROWIA!

W Białymstoku był bieg na 5 km i 10 km. Uczestniczyło ponad 1200 osób. Gratulujemy. U nas tylko na 5 km!, ale został pobity rekord – 424 Biegaczy! Też wszystkim Uczestnikom w imieniu Sybiraków z Koła Fabryczna i nie tylko dziękuję i chylę czoło...

P.S. Dziękuję Panu Bartoszowi Mokrzyckiemu za lepsze fotki...

„Pamięć poległym – pojednanie żyjącym”

Opracował:

W imieniu Sybiraków z Koła Fabryczna

Antoni Tunkiewicz

KOMUNIKAT

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

TABLICA PAMIĘCI POŚWIĘCONA MATKOM – SYBIRACZKOM

W dniu 22.02.2026 r. w kościele pw. Odkupiciela Świata /przy ul. Macedońskiej 3/ nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej przeznaczonej „**MATKOM - SYBIRACZKOM**”. Inicjatywa wyszła z Zarządu Oddziału Związku Sybiraków oraz zgodą księdza proboszcza – Krzysztofa Odzimka i Parafian.

Z inicjatywy prezesa Zarządu Oddziału, Zarząd Koła Fabryczna zwrócił się z apelem do Członków, o wpłacanie na Tablicę darowizn oraz podjął uchwałę, że w przypadku małych wpłat, przeznaczyć z funduszu Koła 1000.00 zł /z zastrzeżeniem, że wpłacane ewentualne darowizny przejdą na potrzeby Członków Koła/.

Najważniejszy jest jednak fakt, że tablica została wykonana i umieszczona w przedsionku świątyni. Poświęcenia dokonał ks. dr hab. Jacek Froniewski Kanclerz Kurii Wrocławskiej oraz Wikariusz Generalny Archidiecezji Wrocławskiej, który przewodniczył Mszy św. i wygłosił kazanie. Zasadniczym tematem była: PAMIĘĆ i WYBACZENIE. Nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie tablicy poświęconej „**MATKOM-SYBIRACZKOM**”. Ks. Profesorowi towarzyszyli księża: Krzysztof Odzimek – proboszcz Kościoła pw. Odkupiciela Świata, o. Witold Baran – proboszcz parafii Najświętszej Maryi Panny Matki Pocieszenia /ul. Wittiga 10/ oraz dwóch innych księży, w tym ksiądz z Ukrainy.

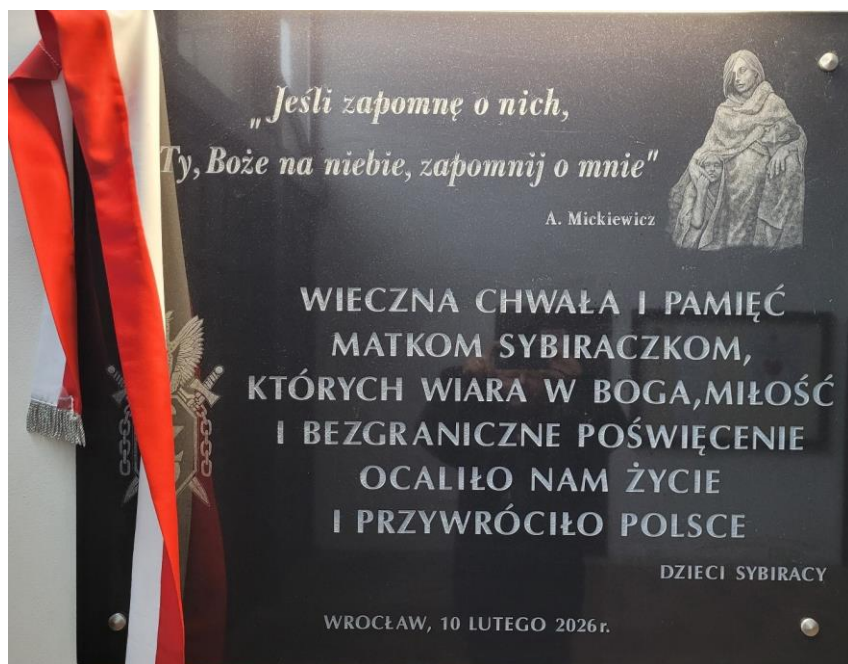
Tablica pamiątkowa została umieszczona po lewej stronie przedsionka Kościoła

My – Sybiracy i mieszkańcy Wrocławia pamiętamy o Zesłańcach i Deportowanych w różne rejony ZSRR. O bezduszości władzy

KOMUNIKAT

tego kraju, którzy najpierw aresztowanym mężczyznom pisać do swoich rodzin. Później mężczyzn zabijano /np. Katyń/ a rodziny zsyłano na Sybir /po to były potrzebne adresy/. Pamiętając o naszych MATKACH, pamiętajmy także o OJCACH i DZIECIACH! Serdeczne podziękowania kieruję do Pana Andrzeja Powidzkiego za zdjęcia.

Opracował: **Antoni Tunkiewicz**

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

KOMUNIKAT

Ptaki wędrowne latają
Wiersz Michaiła Isakowskiego
napisany w 1948 roku

Ptaki wędrowne latają
W błękitnej jesiennej dali,
Lecą do cieplejszych krain,
A ja pozostaję z tobą.
I pozostaję z tobą,
Na zawsze moja ojczyzna!
Nie potrzebuję tureckiego wybrzeża,
I nie potrzebuję Afryki.
Widziałem wiele krain,
Kroczących z karabinem w dłoni.
I nie było większego smutku
Niż życie z dala od Ciebie.
Przemyślałem wiele myśli
Z przyjaciółmi w dalekiej krainie.
I nie było większego obowiązku
Niż wypełnienie Twojej woli.
Nawet gdybym utonął w bagnach,
Nawet gdybym zamarzł na lodzie,
Lecz jeśli powiesz mi jeszcze raz,
Przejdę przez to wszystko jeszcze raz.
Na zawsze związałem z Tobą
moje pragnienia i nadzieje –
Z Twoją surową i jasną,
Z Twoim godnym pozazdroszczenia losem.

Ptaki wędrowne odlatują
w poszukiwaniu minionego lata.
Lecą do cieplejszych krain,
Lecz ja nie chcę odlecieć,
I pozostaję z Tobą,
Ziemia moja ojczyzna!
Nie potrzebuję obcego słońca,
Nie potrzebuję obcej ziemi.

Pani Regina Cichocka obchodziła setne urodziny.

Mieszkanka Łomży – Sybiraczka Pani Regina Cichocka 1 marca dołączyła do grona 100 – stulatków .

Setne urodziny to chwila, która zdarza się rzadko, to całe stulecie wspomnień, doświadczeń i historii zapisanych w jednym życiu. Taki właśnie jubileusz świętowała Pani Regina Cichocka – Sybiraczka, która urodziła się 1 marca 1926 r. w Łomży. Uroczystość poprzedziła Msza święta u Ojców Kapucynów w intencji Sybiraczki.

Dalsza uroczystość przebiegała w hotelu „Gromada”. Przybyli goście: Wiceprezydent Miasta Piotr Serdyński i Przewodniczący Rady Wiesław Grzymała. Rodzina, przyjaciele i Sybiracy. Wręczono kwiaty, pamiątkowe listy gratulacyjne oraz upominki jako wyraz uznania i szacunku dla 100 latki. Sybiraczka Nina Żyłko na karcie z życzeniami napisała „100 lat to nie tylko liczba ale przeżyty wiek pełen siły i mądrości, że pani Regina jest żywym dowodem na to iż każdy dzień jest darem. Dziękujemy za

wszystkie piękne chwile, które nam ofiarowałaś. Nniech Boża Opatrzność obdarzy kolejnymi latami życia. My Sybiracy życzymy Ci abyś była młoda duchem i miała tyle emocji co nastolatka. Twój wiek to nie liczba lecz powód do świętowania. 100 lat to dopiero początek przygód. Jesteś mistrzynią życia. Gratulujemy że przeżyłaś cały wiek i wciąż masz chęć na więcej”.

Życie pani Reginy nie było łatwe jako 14 letnia dziewczynka wraz rodziną 20 czerwca 1941 została wywieziona do Kazachstanu. Musiała pracować, robiła na drutach skarpety dla żołnierzy Armii Czerwonej, brat Reginy łapał na stepie susły, dzięki temu nie głodowali. Jesienią 1944 roku wróciła do Polski. Ojciec Reginy, Mieczysław Cichocki też przebywał w Związku Radzieckim ale o rodzinie nic nie wiedział. Z armią Andersa wyruszył na Bliski Wschód - nie dane mu było wróc do kraju - w 1944 roku zmarł w Egipcie.

Po powrocie do Polski Regina ukończyła w Warszawie kurs dla przedszkolaków, tam poznała swego męża i doczekali się dwóch synów. Jeden zmarł, mąż też młodo zmarł. Regina nie wyszła drugi raz za mąż zatrudniła się w żłobku w Łomży, gdzie przepracowała 44 lata. W chwili powstawania Z.S Oddział Łomża była w grupie inicjatywnej. Do obecnej chwili bierze udział we wszystkich uroczystościach Sybirackich.

Podczas tak podniosłej uroczystości siedziała na specjalnym fotelu otoczona rodziną przyjaciółmi, Sybirakami. Powiedziała że jest bardzo szczęśliwa. Wypiła z gośćmi kieliszek szampana, zatańczyła i pięknie zaśpiewała Barkę.

Można ją spotkać jak spaceruje ulicami Łomży, szczupłutka elegancko ubrana i zawsze z uśmiechem A ten wyjątkowy jubileusz stał się nie tylko świętem jednej osoby ale także pięknym

KOMUNIKAT

wydarzeniem przypominającym jak wielką wartością jest pamięć o Sybirakach oraz szacunek dla ich życiowej drogi .

Opracowała: **Nina Żylko**

Most na rzece Łubinka w Nowym Sączu pod patronatem Sybiraka – porucznika Stanisława Falińskiego

10 kwietnia 2026r. odbyła się w Nowym Sączu szczególna uroczystość – odsłonięcie tablicy z nazwą mostu na rzece Łubinka. Most otrzymał imię Sybiraka porucznika Stanisława Falińskiego. Jako społeczność sybiracka cieszymy się bardzo, że w naszym mieście jest kolejne miejsce upamiętniające Zesłańców Sybiru. Pan Stanisław to wyjątkowa osoba, człowiek który z zesłania przewędrował do Armii Andersa, walczył pod Monte Cassino. Był przyjacielem młodzieży, przeprowadził wiele lekcji żywej historii opowiadając o zesłaniu i losach Sybiraków. Był przyjacielem Zespołu Szkół nr 2 im. Sybiraków w Nowym Sączu.

Pan Stanisław Faliński urodził się 20.01.1923 r. w Kamionce Strumiłowskiej (obecnie Ukraina). W kwietniu 1940 r. został deportowany wraz z mamą i siostrami do Kazachstanu. W 1942 r. z 2. Korpusem Wojska Polskiego gen. W. Andersa przeszedł szlak bojowy liczący 40 tys. kilometrów. Jako 21- letni żołnierz walczył pod Monte Cassino. W wojsku zdobył rangę porucznika. W roku 1947 powrócił do kraju. Swoje wspomnienia z zesłania oraz ze szlaku bojowego opisał w książce „Przez Sybir na Monte Cassino”. Pan Stanisław całe życie dawał świadectwo honoru, patriotyzmu oraz miłości do Ojczyzny. Zmarł 13.05.2016 r. w Nowym Sączu. Został pochowany w rocznicę Bitwy pod Monte Cassino.

Pani Antonina Dzikowska Prezes Stowarzyszenia Pamięci Zesłańców na Sybir w Nowym Sączu, podziękowała za kolejne

upamiętnienie Sybiraków oraz podkreśliła, że nazwa mostu to pewna symbolika ponieważ motyw drogi, wędrówki pojawia się w Hymnie Sybiraków - Sybiracy szli dziesiątkowani, ale niepokonani.

Tekst: **Antonina Dzikowska**

XVIII Nowosądecki Marsz Pamięci Sybiraków

10 kwietnia 2026 r. odbył się XVIII Nowosądecki Marsz Pamięci Sybiraków, organizowany przez Zespół Szkół im. Sybiraków. Uroczysty przemarsz poprowadziła Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej oraz kompania reprezentacyjna Jednostki Strzeleckiej 2006 Nowy Sącz Z.S. „Strzelec” OSW.

Kulminacyjnym punktem był poruszający Apel Poległych, w którym przywołano ofiary tragicznych zesłań na „niehumanitarną ziemię”. Uroczystość zakończyła się salwą honorową, która przypominała o cenie wolności i niezłomności naszych Patrona. Wspólnie z nami w Marszu szli: Sybiracy, przedstawiciele Stowarzyszenia Pamięci Zesłanych na Sybir, lokalnych władz, uczniowie sądeckich szkół oraz mieszkańcy miasta.

Pan dyrektor Sławomir Szczerkowski w imieniu swoim i pana Kazimierza Korczyńskiego, prezesa Związku Sybiraków w Nowym Sączu, podziękował wszystkim za obecność i za to, że wspólnie tworzymy sztafetę pokoleń. Zwrócił uwagę na hart ducha i niezłomność naszego Patrona – wartości, które mogą być dla nas drogowskazem.

Nasza obecność, to dowód na to, że wybieramy pamięć zamiast zapomnienia. Bo jak uczy nas historia: nie wolno być obojętnym na cierpienie drugiego człowieka i losy własnego narodu.

Tekst: Renata Górka

Relacja z obchodów 86. rocznicy deportacji na Syberię i do Kazachstanu w Białymstoku

W dniu **22 czerwca 2026 roku** odbyły się oficjalne uroczystości upamiętniające **86. rocznicę deportacji na Sybir**, zorganizowane przez Prezydenta Miasta Białegostoku Tadeusza Truskolaskiego oraz Muzeum Pamięci Sybiru.

Obchody rozpoczęły się pod Pomnikiem – Grobem Nieznanego Sybiraka przy kościele pw. Ducha Świętego w Białymstoku. W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych, Sybiracy, służby mundurowe, poczty sztandarowe oraz mieszkańcy miasta. Przy odświeżeniu udekorowanym pomniku wartę pełniła straż honorowa.

Po krótkim wystąpieniu przypominającym tragiczne deportacje Polaków przeprowadzone przez władze sowieckie w maju – czerwcu 1940 i w czerwcu 1941 roku, modlitwę za zmarłych i żyjących zesłańców poprowadził kapelan Sybiraków, ks. Józef Kozłowski. Następnie odbył się ceremoniał składania kwiatów i zapalania zniczy, który zakończył pierwszą część obchodów.

Kolejnym miejscem uroczystości był teren dawnej stacji Białystok Fabryczny, z której odchodziły transporty wywożące tysiące Polaków na daleką Syberię i do Kazachstanu. W atmosferze zadumy i refleksji uczestnicy pochylili głowy przed Pomnikiem – Znakiem Pamięci Polskiej Golgoty Wschodu, oddając hołd wszystkim deportowanym. Także tutaj złożono wiązanki kwiatów i zapalono znicze.

Kulminacyjnym punktem obchodów było spotkanie przed Muzeum Pamięci Sybiru, przy pomniku poświęconym Bohaterskim Matkom Sybiraczkom. Upamiętnienie tych niezwykłych kobiet przywołało w sercach uczestników wspomnienie ich heroizmu,

poświęcenia oraz trudnej drogi, jaką przeszły na zesłaniu, walcząc o życie swoich dzieci i rodzin w nieludzkich warunkach. Złożone kwiaty i zapalone znicze były wyrazem wdzięczności, szacunku i pamięci o ich ofierze oraz niezłomnej postawie.

Uroczystości przebiegły w podniosłej i pełnej refleksji atmosferze, stanowiąc ważny wyraz pamięci o ofiarach deportacji oraz hołd złożony wszystkim, którzy doświadczyli tragicznego losu zesłańców Sybiru. Niech pamięć o ich cierpieniu, odwadze i umiłowaniu Ojczyzny pozostanie trwałym zobowiązaniem dla kolejnych pokoleń.

Opracowała: **Jolanta Hryniewicka**

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

X Krajowy Zjazd Delegatów Związku Sybiraków w Sulejówku

W dniach 25-27 czerwca 2026 r. odbył się W Sulejówku koło Warszawy X Krajowy Zjazd Delegatów Związku Sybiraków. Na Zjazd przybyli Delegaci z różnych Oddziałów tj. Augustowa, Białegostoku, Kielc, Elbląga, Łomży, Łodzi, Krakowa, Gliwic, Katowic, Słupska, Torunia, Bydgoszczy, Gdańska, Gorzowa Wielkopolskiego, Jeleniej Góry, Koszalina, Legnicy, Olsztyna, Poznania, Szczecina, Wałbrzycha, Warszawy, Wrocławia i Zielonej Góry – łącznie 60 osób.

Zjazd rozpoczął się akcentem patriotycznym przy pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego. U stóp Marszałka złożono wiązanek kwiatów i odśpiewano Hymn Sybiraków. Delegaci stanęli do wspólnego zdjęcia. W Sulejówku mieści się Muzeum Marszałka Józefa Piłsudskiego, którego ideą jest przedstawienie tej ważnej dla naszego narodu postaci. Tu również mieści się dom Marszałka, w którym zamieszkał po trzydziestu latach intensywnej pracy nad budową niepodległej Polski.

Kolejnym ważnym akcentem było przypomnienie o przypadających w miesiącu czerwcu rocznicach a wśród nich rocznice III i IV masowej deportacji Polaków na Sybir i do Kazachstanu. Na tę okoliczność prezes wrocławskiego Oddziału Związku Sybiraków wygłosił prelekcję

Kolejny dzień zjazdu rozpoczął się od wizyty Pana Lecha Parella Szefa Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Pan Minister skierował słowa do Sybiraków.

Ja i cały personel Urzędu ds. Kombatantów wkładamy wiele serca w to, żeby z jednej strony, żeby te uroczystości, które przygotowujemy, żeby one przebiegały w sposób godny, żeby we właściwy sposób uczcić tych, którzy już nie żyją, tych, którzy dla Polski się poświęcali, tych, którzy dla Polski cierpieli. Ale z drugiej strony chcemy też, aby Ci, którzy wciąż żyją i ci, którzy wciąż pamiętają, żeby również i oni byli w odpowiedni sposób uczczeni, żeby pamiętać także o tych, którzy są dziedzicami tej tradycji i którzy niosą pamięć przez kolejne pokolenia.

Wiemy, że to jest bardzo ważne. Zależy nam na tym, żeby pamięć o tym, co się wydarzyło na Sybirze, żeby ona trwała, żeby to nie zanikło, żeby to była pamięć żywa. Wierzymy w to i na pewno tak jest, że mamy w Was sojusznika, a Wy z drugiej strony macie sojusznika w nas, że podejmujemy wspólnie działania, żeby ta pamięć przez kolejne pokolenia trwała.

Szanowni Państwo, mamy dzisiaj Wasz piękny zjazd, Waszego wspaniałego stowarzyszenia, Waszej wspaniałej, tak ważnej dla Polski organizacji, ale nieprzypadkowo chyba on odbywa się w 85. rocznicę utworzenia Armii generała Andersa. Armia generała Andersa oprócz tych wielkich sukcesów, które uczyniły ją sławną, czyli tej wspaniałej kampanii włoskiej ze zwycięstwem pod Monte Cassino, a potem wyzwoleniem Ankony, a potem nawet jeszcze wspanialszym wyzwoleniem Bolonii.

Armia generała Andersa była małą Polską. W żyłach wielu z Was płynie krew tych, którzy w Armii generała Andersa służyli i którzy tą historię doskonale znają. Armia generała Andersa to nie tylko walka, to nie tylko oręż, ale także szkoły, to szpitale, to ochronki, to ocalenie dzieci, to nauka młodzieży, to wiele miejsca

dla kobiet, dla wszystkich, którzy chcieli się wyrwać z nieludzkiej ziemi.

Armia generała Andersa była taką Polską w miniaturze, była taką małą Polską. Ale z drugiej strony Sybir to przecież nie tylko i historia Sybiraków to nie tylko historia Andersowców, bo na przykład w mojej świętej pamięci szwagier, wywieziony jako młody chłopak na Sybir w okolice Archangielska, gdzie cała rodzina pracowała przy wyrębie lasów i on do Armii Andersa już nie załapał się. On nawet nie wiedział, że Armia Andersa się formuje, ale nawet gdyby wiedział to był za młody.

On żeby dostać się do Armii generała Berlinga to musiał o półtora roku sfałszować swoją datę urodzenia. Podał się, że jest półtora roku starszy. Więc ten Sybir to także historia tych Berlingowców, tych, którzy szli z armią, z którą woleliby w sumie nie iść.

To był jedyny dostępny szlak, to była jedyna dostępna dla nich szansa wyrwania się z tej matni sowieckiej, wyrwania się z tych kolchozów, wyrwania się z obozów pracy, wyrwania się z syberyjskich lasów. Pamiętając o losach Sybiraków musimy pamiętać o tych losach z bardzo wielu stron, o tych życiorysach, które były niesamowicie powikłane, bo potem to wszystko co się działo implikowało kolejne losy.

Ci, którzy poszli z Andersem, wielu z nich w większości nawet nie wróciło do Polski, a z kolei ci, którzy szli od wschodu, ci, którzy szli z Berlingiem w Polsce zostawali, w Polsce się w jakiś sposób musieli urządzać, w jakiś sposób musieli funkcjonować i działać. To nawet i do dziś budzi różnego typu spory, dyskusje.

Myślę, że po 80 z górą latach od zakończenia II wojny światowej musimy patrzeć przede wszystkim z miłością na wszystkich naszych rodaków, patrzeć z wyrozumiałością na różne polskie losy, patrzeć w taki sposób, aby jak najwięcej osób włączać, a nie dzielić. To nam jest dzisiaj tak niesamowicie potrzebne, tak jak umieliśmy być razem w czasie II wojny światowej, gdzie przecież w armii generała Andersa byli Sybiracy, ale byli przecież i żołnierze Polacy wcielani siłą do Wehrmachtu, którzy z Wehrmachtu uciekali.

Żyjemy w jednej Polsce tak pięknie się rozwijającej, musimy tą naszą Polskę budować, musimy budować wspólnotę, musimy przekazywać te wartości pojednania kolejnym pokoleniom. To jest niesamowicie, niesamowicie dzisiaj ważne. Oto Was proszę, żebyście w swojej pracy, w swoich działaniach w Związku Sybiraków i konkretnych Waszych osób, konkretnych Was, żebyście na te kwestie zwracali uwagę, bo jesteście autorytetami w swoich rodzinach, w swoich środowiskach.

Cieszę się, że takie związki jak Związek Sybiraków, takie organizacje są właśnie forum, gdzie ludzie o różnych poglądach, o różnej wrażliwości, też w różnym wieku mogą się ze sobą spotkać, mogą spędzić wspólnie czas, robić coś pozytywnego, ale jednocześnie też po prostu w sensie towarzyskim się ze sobą spotykać, wymieniać się różnymi drobnymi informacjami, wymieniać się w końcu nawet po prostu zwykłymi uśmiechami.

Za to Wam bardzo dziękuję, za tą całą Waszą pracę socjalną, za to, że dbacie o tych Waszych członków, którzy są już na tyle nieporadni, że wymagają wsparcia, że mogą na Was liczyć w wielu sprawach, choćby w takich sprawach, że pomożecie im występo-

wać do Urzędu ds. Kombatantów o różnego typu zapomogi, o różnego typu świadczenia, przypominacie im o różnych sprawach.

Róbcie to dalej, to jest niesamowicie potrzebne. Wtedy jesteście takimi pośrednikami pomiędzy Urzędami Państwowymi, a tymi, którzy tego potrzebują. Jeszcze raz Wam serdecznie dziękuję za wszystko, co robicie, oceniam to bardzo wysoko.

Życzę w takim razie owocnych obrad. Życzę, żebyście z energią szli do przodu, jak to zawsze Sybiracy. Na przekór wszystkiemu, choćby śnieg po pas, choćby błoto po kolana. Wy zawsze do przodu. Dziękuję Wam bardzo.

Po wystąpieniu Sybiracy skierowali słowa do Pana Ministra.

Pan Kordian Borejko złożył podziękowania za wspieranie naszej działalności, Pan Henryk Mongiało zwrócił uwagę i skierował prośbę o wsparcie działań w kierunku przyznania statusu osoby represjonowanej nielicznej grupie Zesłańców, którzy nie posiadają tego uprawnienia.

Po wystąpieniu osoby zasłużone zostały uhonorowane Medalem Pro Patria, byli to: Pani Janina Lacel, Pani Zofia Iwańska, Pani Agnieszka Munik – Kierownik Biura Zarządu Głównego, Pan Henryk Mongiało i Jarosław Trościanko.

Prezes Zarządu Głównego uhonorował Pana Ministra Odznaką Honorową Sybiraka.

Ten dzień był dniem zaawansowanych obrad. Złożono sprawozdania, za okres kadencji 2022-2026, z pracy Zarządu Głównego Związku Sybiraków, Głównej Komisji Rewizyjnej

i Głównego Sądu Koleżeńskiego. Odbyła się dyskusja, po której Przewodniczący Zjazdu poddał pod głosowanie wnioszek Głównej Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi – **Delegaci udzielili absolutorium.**

Przystąpiono do wyboru Komisji Zjazdowych i odbyły się wybory nowych władz.

Wybrano nowy Zarząd Główny w osobach: Prezes Zarządu Głównego Pan Kordian Borejko, Pan Adam Mitelsztet – Wałbrzych, Pan Ryszard Janosz – Wrocław, Pan Jarosław Trościanko – Jelenia Góra, Pani Wanda Kościuczuk – Białystok, Pan Czesław Żukowski Elbląg, Pani Jolanta Hryniewicka – Białystok, Pani Małgorzata Kalańska – Katowice, Pani Helena Bieniakońska-Żak – Warszawa, Pani Teresa Dydykało – Olsztyn, Pani Zofia Wojewnik – Szczecin, Pan Marian Macutkiewicz – Poznań, Pan Eugeniusz Tyszer – Kielce, Pan Antoni Ratowt – Gorzów Wielkopolski, Pan Wacław Mandryk – Zielona Góra.

Główną Komisję Rewizyjną w składzie: Przewodniczący Pan Mirosław Zengiel – Wrocław, Pani Janina Lacel – Wałbrzych, Pani Felicja Melon – Warszawa, Pan Wojciech Szabliński – Zielona Góra, Pan Ryszard Greszczyk – Zielona Góra,

Główny Sąd Koleżeński w składzie: Pani Nina Jarokowiec – Jelenia Góra, Pani Danuta Komorowska – Łomża, Pani Irena Witort – Gdańsk, Pan Maciej Jasiński – Olsztyn, Pan Roman Janiak – Warszawa, Pan Andrzej Wiosna – Bydgoszcz, Pan Dariusz Walkowiak – Poznań.

W sobotę, ostatnim dniu X Krajowego Zjazdu Delegatów ogłoszono wyniki ukonstytuowania się władz statutowych i powołano Komisje.

Prezesem Zarządu Głównego kolejnej kadencji został Pan Kordian Borejko, sekretarz Pani Wanda Kościuczuk i skarbnik Pan Czesław Żukowski.

Powołano Komisje: Historyczną, Współpracy z zagranicą, Obro-ny praw socjalnych, Socjalną, ds. Odznaczeń i wyróżnień oraz Konwentu Dwustopniowej Odznaki za zasługi dla Związku Sybiraków.

Odbyła się mała część artystyczna podczas której Janina Lacel zaprezentowała wiersz „Bolesne powroty” Wacława Kwiecińskiego, Danuta Komorowska zaprezentowała własny wiersz zatytułowany „Matka Sybiraczka” a Sybirak Jerzy Lewicki zaśpiewał przepiękną pieśń o Matce Sybiraczce.

Prezes Zarządu Głównego podziękował i uhonorował dyplomem uznania Pana **Romana Janika**, który przez przepracował 32 lata w komisji rewizyjnej. Podczas Zjazdu podziękowania zostały skierowane do osób zaangażowanych w jego przygotowanie Pani **Agnieszki Munik** – Kierownik Biura, Pana **Adama Mitelszteta** – Wałbrzych, Pana **Mariana Boczara** – Przemyśl i Pana **Wacława Kwiecińskiego** – Wałbrzych.

Na zakończenie Komisja Uchwał i wniosków przedstawiła szereg ważnych dla naszego środowiska uchwał, które zostały podjęte i propozycje wniosków dla Zarządu Głównego na następną kadencję, zaś Komisja Statutowa uznała, że zaproponowane zmiany są niezasadne i zaproponowała by nie zmieniać Statutu.

Obrady X Krajowego Zjazdu Delegatów zakończyły się wspólnym odśpiewaniem Hymnu Sybiraków i życzeniami zdrowia na kolejne lata.

Uczestnicy X Krajowego Zjazdu zwiedzili Muzeum Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Tekst i dźwięk: Marian Boczar

Zdjęcia: Wacław Kwieciński i Marian Boczar

KOMUNIKAT

KOMUNIKAT

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

KOMUNIKAT

Spotkanie z Rodziną Sybiracką w Wilnie

W celu ożywienia i zacieśnienia kontaktów z Rodziną Sybiracką w Wilnie, w dniu **21 lipca 2026 r.** odbyło się spotkanie przedstawicieli środowisk sybirackich. Wzięła w nim udział grupa Sybiraków na czele z Prezesem Oddziału Jolantą Hryniewicką i z przedstawicielką Zarządu Głównego Związku Sybiraków – Wandą Kościuczuk, Sekretarzem Generalnym Związku, oraz członkami Podlaskiego Stowarzyszenia Pamięci Zesłańców Sybiru.

Spotkanie odbyło się w siedzibie Koła Sybiraków w **Domu Kultury Polskiej w Wilnie**. Zostaliśmy bardzo serdecznie przyjęci przez Prezesa Koła, **panią Marię Radczenko** oraz członka Zarządu. Telefonicznie połączyliśmy się również z Honorową Prezes **Jadwigą Gieczewską**, która przez wiele lat była stałym gościem Marszów Pamięci w Białymstoku.

Rozmowa dotyczyła działalności Związku Sybiraków oraz najważniejszych kierunków aktywności Koła w Wilnie. Omówiono działania związane z kultywowaniem pamięci o deportacjach i represjach sowieckich na Syberii, udział w uroczystościach religijnych i patriotycznych oraz współpracę z innymi organizacjami polonijnymi na Litwie. Szczególne miejsce w działalności Koła zajmują obchody rocznicy pierwszej deportacji na Sybir na Litwie w 1951 roku, a także pielęgnowanie pamięci o losach zesłańców i ich rodzin.

Działalność Koła opiera się przede wszystkim na budowaniu więzi społecznych. Obejmuje ona spotkania integracyjne, pomoc charytatywną, pielgrzymki, udział w uroczystościach patriotycznych i religijnych oraz regularnie odprawiane Msze Święte.

Obecnie Koło liczy **48 członków**, z których większość stanowią rodziny sybirackie.

Po zakończeniu spotkania udaliśmy się na **Cmentarz na Rossie**, gdzie znajduje się grób Matki Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz miejsce złożenia Jego serca. W atmosferze zadumy i skupienia odmówiliśmy modlitwę, oddając hołd wszystkim Sybirakom i ofiarom represji sowieckich. Pamięć uczciliśmy również zapaleniem biało-czerwonego znicza.

Podczas udzielanych wywiadów przypomnieliśmy cele, jakie chcemy wspólnie realizować, aby ożywić współpracę pomiędzy środowiskami sybirackimi w Polsce i na Litwie. Nie zabrakło także wspomnień z pobytu na Syberii oraz relacji dotyczących działalności Koła Sybiraków i ich rodzin w Wilnie.

Kolejnym punktem programu była wizyta na **Cmentarzu w Werkach**, położonym w dzielnicy Wilna – Kalwarii. Jest to zabytkowy cmentarz katolicki założony w 1664r., na którym spoczywa wielu żołnierzy Armii Krajowej. Oddaliśmy hołd wszystkim, którzy walczyli o wolność Ojczyzny, zapalając znicze i modląc się za poległych.

Dalszy ciąg spotkania odbyliśmy na wspólnym obiedzie, omawiając szczegóły przyjazdu koła Rodzin Sybirackich w dniu 17 września 2026 r. , w Dniu Sybiraka, do Białegostoku.

Spotkanie przebiegało w serdecznej atmosferze i stało się ważnym krokiem w umacnianiu więzi pomiędzy środowiskami sybirackimi w Polsce i na Litwie. Wspólna troska o zachowanie pamięci historycznej oraz przekazywanie jej kolejnym pokoleniom pozostaje naszym wspólnym zobowiązaniem.

Opracowała: **Jolanta Hryniewicka**

UROCZYSTOŚCI I SPOTKANIA

100. urodziny Pani Kazimiery Janiszta

W dniu 14 sierpnia 2026 roku Sybiracy wraz z przedstawicielami Muzeum Pamięci Sybiru udali się do Siemiatycz na uroczystość z okazji setnych urodzin Sybiraczki, pani Kazimiery Janiszta.

Po przybyciu Jubilatki na miejsce spotkania udaliśmy się do uroczystie przystrojonej sali, aby złożyć Jej serdeczne życzenia. Jako pierwszy życzenia złożył Wójt Gminy Dziadkowice wraz z pracownikiem gminy. Następnie przyszła kolej na Sybiraków. W towarzystwie Prezesa Koła Związku Sybiraków w Siemiatyczach, pana Leszka Różańskiego, oraz przedstawicieli Muzeum Pamięci Sybiru złożyliśmy Jubilatce życzenia zdrowia, szczęścia, pogody ducha oraz wielu kolejnych lat życia w otoczeniu najbliższych.

Podczas spotkania mieliśmy również okazję porozmawiać z panią Kazimierą o jej pobycie na Syberii, w miejscowości Gramatucha, gdzie znajdowała się kopalnia złota i jako czternastoletnia dziewczynka musiała ciężko pracować. Pani Kazimiera została wywieziona na Syberię 10 lutego 1940 roku, ponieważ jej brat pracował w służbie leśnej.

Rozmowę przerwała liczna rodzina Jubilatki, a szczególnie wnuki i prawnuki, które również chciały złożyć Jej życzenia. Dalszy ciąg wspomnień pani Kazimiery odbył się przy suto zastawionym stole, w gronie rodziny, przyjaciół i zaproszonych gości.

Z ogromnym podziwem słuchaliśmy wspomnień Jubilatki. Jej żywy umysł, doskonała pamięć i pogoda ducha zachwycali wszystkich zebranych. Mimo upływu stu lat pani Kazimiera z wielką swobodą powracała pamięcią do trudnych doświadczeń swojego dzieciństwa i pobytu na Syberii.

Spotkanie było pięknym i wzruszającym wydarzeniem, pełnym

rodzinnego ciepła, wspomnień oraz szacunku dla niezwykłego życia Jubilatki.

Na zakończenie życzyliśmy sobie wszyscy, abyśmy mogli doczekać tak sędziwego wieku w równie doskonałej kondycji umysłowej, zdrowiu i otoczeniu kochającej rodziny.

Pani Kazimierze Janiszta składamy raz jeszcze najserdeczniejsze życzenia: dużo zdrowia, pogody ducha, radości z każdego dnia oraz wielu pięknych chwil spędzonych w gronie najbliższych.

Opracowała: **Jolanta Hryniewicka**

Odeszli od nas

Dnia 31 marca 2026 roku w wieku 90 lat zmarł

Witold Korpusik

Nabożeństwo żałobne odbędzie się
w środę 15 kwietnia 2026 roku o godzinie 13.00
w kościele św. Karola Boromeusza na Starych Powązkach,
po którym nastąpi odprowadzenie Zmarłego do grobu rodzinnego
na miejscowy cmentarz.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku
Syn i Córka z Rodzinami

Organizator Pogrzebu: KALLA - Warszawa ul. Puławska 115 tel. 22 121 31 31, ul. Gagarina 23 tel. 22 841 91 00, ul. Żegadłowicza 1 tel. 22 631 01 10, Piaseczno ul. Powstańców Warszawy 25 tel. 22 757 02 04

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 20 stycznia 2026 roku
zmarł przeżywszy 85 lat nasz ukochany Mąż, Ojciec i Dziadek

Wojciech Kardasiewicz

SYBIRAK

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
w sobotę 24 stycznia 2026 roku, o godzinie 14:00,
w Nowej Kaplicy na Cmentarzu Komunalnym
w Opolu - Półwsi,
po czym nastąpi odprowadzenie
na miejsce wiecznego spoczynku.

Rodzina

USŁUGI POGRZEBOWE
ZIELEŃ MIEJSKA

„Rozłąka Jest Naszym Losem – Spotkanie Naszą Nadzieją”

**Zarząd Główny Związku Sybiraków
i Członkowie Związku**
z głębokim żalem żegnają nieodżałowanej pamięci Kolegę
wieloletniego wiceprezesa Zarządu Głównego

Śp. Grzegorza Lipowskiego

Zesłańca Sybiru
urodzonego w 1936 roku

**Odnaczonego Krzyżem Kawalerskim Orderu
Odrodzenia Polski i Krzyżem Zesłańców Sybiru**

Wojewodę częstochowskiego w latach 1980 - 1990
i Senatora RP IV i V kadencji

Aktywnego działacza w licznych organizacjach,
m.in. w Związku Sybiraków, Związku Ochotniczych Straży Pożarnych,
Naczelnej Organizacji Technicznej oraz Akademickim Związku Sportowym.

Uroczystość pogrzebowa odbędzie się w **Parafii św. Jana Chrzciciela**
przy ul. Kościelnej 6 w Olsztynie koło Częstochowy o godzinie 14:00

Spoczywaj w spokoju
Zarząd Główny Związku Sybiraków

Rodzinie Zmarłego
składamy wyrazy
współczucia

SPIS TREŚCI

Wspieranie działań archiwalnych 2024.....	4
Zarząd Główny Związku Sybiraków wybrany na X Krajowym Zjeździe.....	5
Obchody rocznicy pierwszej deportacji Polaków na Sybir w Oddziale Łomża	7
Setne urodziny Pana Zbigniewa Pieńkowskiego – Sybiraka	9
Spotkanie opłatkowe Stowarzyszenia Pamięci Zesłanych na Sybir w Nowym Sączu.	10
Relacja z uroczystego spotkania Wojewódzkiej Rady Kombatantów przy Wojewodzie Podlaskim.....	12
8. Bieg Pamięci Sybiru w Białymstoku.....	14
Obchody rocznicy pierwszej deportacji Polaków na Sybir w Oddziale Łomża	18
86. rocznica lutowej deportacji Polaków na Sybir w 1940 r. - Białystok.....	21
W Rogoźnie uczcili pamięć Ofiar deportacji na Sybir	24
Pamiętamy!!! 10.02.2026 Warszawscy Sybiracy – 86 rocznica masowych deportacji	27
Sybiracy w Szkole Podstawowej im. Sybiraków w Białymstoku .	31
Kolejny VIII, czwarty we Wrocławiu, Bieg Pamięci w lesie Osobowickim.....	32

KOMUNIKAT

TABLICA PAMIĘCI POŚWIĘCONA MATKOM – SYBIRACZKOM	38
Ptaki wędrowne latają Wiersz Michaiła Isakowskiego napisany w 1948 roku	42
Pani Regina Cichocka obchodziła setne urodziny.....	43
Most na rzece Łubinka w Nowym Sączu pod patronatem Sybiraka – porucznika Stanisława Falińskiego	46
XVIII Nowosądecki Marsz Pamięci Sybiraków	48
Relacja z obchodów 86. rocznicy deportacji na Syberię i do Kazachstanu w Białymstoku	50
X Krajowy Zjazd Delegatów Związku Sybiraków w Sulejówku...	53
Spotkanie z Rodziną Sybiracką w Wilnie	66
100. urodziny Pani Kazimiery Janisza.....	69